

Tarkastusvaliokunta

Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2014

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2014 (K 12/2015 vp): Asia on saapunut tarkastusvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- puheenjohtaja Pertti Hemmilä, eduskunnan tilintarkastajat
- johtaja Teija Tiilikainen, Ulkopoliittinen instituutti, eduskunta
- Head of Public Sector Services Leif-Erik Forsberg, KPMG Oy Ab

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Eduskunnan tilintarkastajien Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta, kirjanpidosta ja hallinnosta vuodelta 2014 antaman tilintarkastuskertomuksen johdosta tarkastusvaliokunta toteaa, että tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että tilintarkastuksella hankitaan kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko johtaja ja hallintojohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus eduskuntaa tai virastoa kohtaan, taikka rikkoneet Valtiokonttorin määräyksiä, talousarvioasetusta tai viraston taloussääntöä. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty viraston johdon toiminnan lainmukaisuutta.

Ulkopoliittinen instituutti on nettobudjetoitu kirjanpitoyksikkö. Vuonna 2014 virastolle myönnettiin 3,3 miljoonan euron rahoitus kaksivuotisena siirtomäärärahana. Tämän lisäksi virastolla oli käytössään edellisiltä vuosilta siirtynyttä rahaa 0,4 miljoonaa euroa. Seuraavalle vuodelle siirtyi 0,5 miljoonaa euroa. Instituutille myönnettiin arvonlisäveromenoihin 168 000 euroa. Arviomääräraha ylittyi 28 676 eurolla. Eduskunnan kansliatoimikunta myönsi 29.1.2015 ylitysluvan ko. arviomäärärahan ylittämiseen.

Valiokunnan mietintö TrVM 2/2015 vp

Ulkopuolisen rahoituksen osuus oli 0,6 miljoonaa euroa, joka oli 30 prosenttia enemmän kuin vuonna 2013. Ulkoinen rahoitus koostui yhteisrahoitteisen toiminnan hankerahoituksesta (87 %), ulkopuolisilta rahoittajilta saaduista kustannusten korvauksista (3 %) ja maksullisen toiminnan (julkaisumyynti) tuloista (10 %).

Ulkopoliittisen instituutin toiminnan kulut vuonna 2014 olivat yhteensä 3,9 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 9,7 prosenttia. Suurin kuluerä oli henkilöstökulut, 2,6 miljoonaa euroa, jotka kasvoivat 4,9 prosenttia. Seuraavaksi suurimmat kuluerät olivat palveluiden ostot (0,5 miljoonaa euroa) ja vuokrat (0,5 miljoonaa euroa).

Valiokunta pitää hyvänä sitä, että instituutin sisäisen valvonnan tilaa on arvioitu vuonna 2014. Arvion perusteella sisäinen valvonta ja riskien hallinta täyttää kohtuudella niille säädetty edellytykset.

Ulkopoliittinen instituutti siirtyi vuoden 2007 alusta Valtiokonttorin palvelukeskuksen ja myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen (Palkeet) asiakkaaksi. Asiantuntijakuulemisessa kävi ilmi, että myös Palkeet-asiakkuuden aikana taloushallinnon palvelun laadussa on ollut merkittäviä ongelmia (mm. perusteettomia laskuja). Nytemmin tilanne on parantunut. Valiokunta pitää tärkeänä, että erilaisia valtion yhtenäisiä järjestelmiä ja toimintoja kehitettäessä (esim. Palkeet ja Kieku) kiinnitetään erityistä huomiota siirtymävaiheen sujuvuuteen sekä välittömien hyötyjen tuottamiseen muutoksen kohteille. Valiokunta kiinnittää huomiota myös Ulkopoliittisen instituutin keväällä 2015 tekemään päätökseen olla siirtymättä Kiekuun. Kieltäytymisen perusteluina olivat hankkeen käyttöönoton raskaus, valtava työmäärä sekä käyttökustannusten hinta (noin 60 000 euroa/vuosi). Valiokunnan mielestä Kiekun osalta tulisi laajemminkin arvioida pienten yksikköjen liittymisen tarkoituksenmukaisuutta.

Valiokunta toteaa, että eduskunnan tilintarkastajien lausunnon mukaan tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot Ulkopoliittisen instituutin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Tarkastusvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy kannanoton kertomuksen K 12/2015 vp johdosta.

Valiokunnan kannanottoehdotus

Eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Helsingissä 25.6.2015

Valiokunnan mietintö TrVM 2/2015 vp

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Eero Heinäluoma sd
varapuheenjohtaja Olavi Ala-Nissilä kesk
jäsen Maarit Feldt-Ranta sd
jäsen Olli Immonen ps
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Esko Kiviranta kesk
jäsen Eero Lehti kok
jäsen Krista Mikkonen vihr
jäsen Mika Raatikainen ps
jäsen Päivi Räsänen kd
jäsen Tapani Tölli kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Matti Salminen.